

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ

Mevsimlik tarım işçisi "kendisinin ya da başkasının tarım alanında ekim, yetiştirme, ilaçlama, hasat gibi tarımsal üretimin herhangi bir aşamasında çalışan, ücretli/ yevmiyeli veya aynı ödeme karşılığı, sözleşmeyle veya sözleşme olmaksızın, o ülkenin vatandaşı ya da göçmen olup sürekli ya da gezici mevsimlik çalışan kişi" olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye'de mevsimlik tarım işçilerinin sosyo-ekonomik yapılarının, çalışma ve yaşam koşullarının, yoksunluk ve yoksunluk etkilerinin bütün boyutlarıyla ele alınması, tarımsal emek sektörünü ve işgücü piyasasını etkileyen mevcut ekonomik, politik, sosyal ve çevresel koşulların nasıl olduğunu ortaya koymaktadır. Mevsimlik tarım işçileri Türkiye'de her yıl Mart ayıyla birlikte çoğunluğunu Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa ve Batman'dan Adana ve Mersin'e (sera sebze ve narenciye) Afyon'a (Kiraz) Ordu, Düzce ve Giresun'a (fındık toplama) Rize'de Çay, Konya ve Aksaray'a (pancar, mısır ve ayçiçeği çapasına) Samsun (sebze hasadına) vb yaklaşık 50 kente, kasım ayına kadar birçok tarımsal alanda çalışmaya gitmektedir.

Mevsimlik tarım işçilerinin güvencesiz ve kayıt dışı istihda-

mından kaynaklı olarak sayıları kesin olarak bilinmemekle birlikte, TÜİK işgücü Anketi 2018 Mart dönemi sonuçlarına göre Tarımda çalışan 4 milyon 983 bin kişi vardır ve bunlar 2017 yılındakinden (5 milyon 36 bin) azalmıştır. Tarımda çalışanların %81,2'si kayıt dışı çalışmaktadır. Bu tarımsal istihdamının en az % 40'ını mevsimlik tarım işçilerinin oluşturduğu kabul edilmektedir. Bu durumda Türkiye'de yaklaşık olarak 2 milyon civarında mevsimlik tarım işçisi varlığından söz edebiliriz.

Mevsimlik tarım işçilerinin arazisi yoktur ve niteliklerin yetersizliği, yetersiz istihdam olanakları, ekonomik dezavantajlar ve güvenli ulaşım, konaklama, altyapı, iş güvenliği ve gelir güvenliği gibi birçok hak ve zorunluluğun bulunmaması nedeniyle başka iş bulamamaktadır. Mevsimlik ve geçici tarım işçileri 4857 sayılı Türk İş Kanunu'na tabi değildir. Borçlar Kanunu, çalışan ile işveren ve resmi otorite tarafından düzenlenmeyen mevsimlik tarım işçileri arasındaki ilişkiyi, sözleşmesiz çalışarak geçiştirmektedir. Tüm ücretli tarım işçileri arasında, mevsimlik tarım işçileri herhangi bir sosyal güvenlik olmadan en dezavantajlı koşullarda çalışır ve yaşarlar.

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ GÜVENCESİZ ÇALIŞMAKTA, SAĞLIKSIZ YAŞAMAYA MECBUR BIRAKILMAKTADIR.

❖ Mevsimlik tarım işçileri başka illere minibuslerle kapasitenin üzerinde seyahat ederek çoğunlukla ulaşım girdilerini kendileri karşılamaktadır.

❖ Her yıl birden fazla yaşanan trafik kazalarında birçok mevsimlik tarım işçisi hayatını kaybetmektedir. Uluslararası çalışma örgütüne (ILO) verilerine göre dünyada her yıl meydana gelen 335 bin ölümlü iş cinayetinin 170 bini tarım sektöründe görülmektedir.

KAZA DEĞİL CİNAYET! HER YIL MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ YOLLARDA ÖLMESİNE RAĞMEN AKP HÜKÜMETİ TARAFINDAN HİÇBİR ADIM ATILMAMAKTADIR

Manisa'da kamyonet kasasında tarım işçilerini taşıyan araç süt tankeri ile çarpışması sonucu 15 mevsimlik tarım işçisi öldü. 2015 yılının ilk altı ayında yollarda 227 işçi öldü.

Fotoğraf: bianet.org

❖ Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ortamları insani koşullara uygunsuz biçimde, dinlenme mekânları (çoğunlukla çadır ve konteynerler), yemek yerleri, tuvaletler, sağlıklı içme ve kullanma suları yetersizdir.

❖ Mevsimlik tarım işçilerinin yaklaşık %80'ni çadırlarda yaşamaktadır.

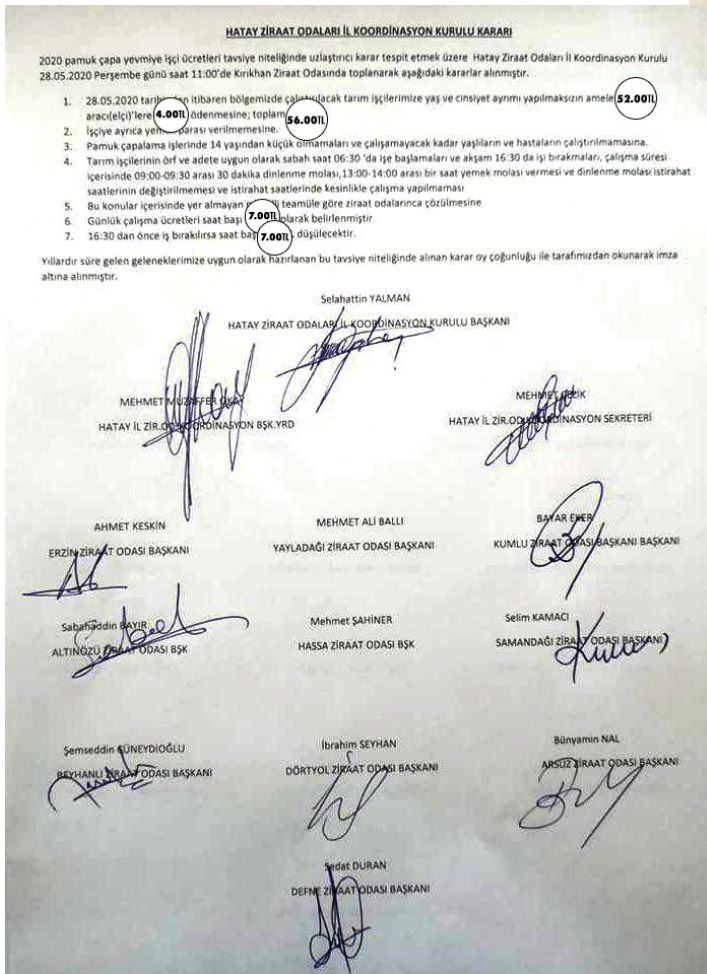
“ MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLİĞİ EMEK SÖMÜRÜSÜDÜR! ”

- ❖ Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları yerler, bulaşıcı ve salgın hastalık riskini arttırdığı gibi hiçbir sosyal güvencesi olmadığı için tedavi olanakları yoktur.
- ❖ Tarım işçilerinde en sık görülen mesleki hastalıklar, zoonotik enfeksiyonlar, işle ilgili akciğer hastalıkları, deri hastalıkları ve kimyasal kullanımı ve uzun süre güneşe maruz kalma ile ilişkili bazı kanserler, kas iskelet sistemi sorunlarıdır.

- ❖ Mevsimlik tarım işçileri gittikleri illerde yaşam alanlarını kendileri oluşturmakla birlikte, elektrik kullanımı kısıtlı olduğu için güvenlik açısından aydınlatma yoktur.
- ❖ Mevsimlik tarım işçilerinin çoğunluğunu Kürtler oluşturmakla birlikte çalışmaya gittikleri pek çok yerde Türkiye'deki kutuplaştırıcı atmosfere paralel olarak her türlü ırkçılığa maruz kalmaktadırlar.

“ MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLİĞİ ÖRGÜTSÜZDÜR! ”

- ❖ Mevsimlik tarım işçilerine yönelik iş sağlığı ve güvenliği konusunda neredeyse hiçbir tedbir alınmamaktadır.
- ❖ Mevsimlik tarım işçileri, işin biçimine göre günde ortalama 10-11 saat çalışmaktadır.
- ❖ Mevsimlik tarım işçilerinin haklarını savunacak mekanizma olmadığı için çok düşük ücrette çalıştırılmaktadır.
- ❖ Mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan aileler yoksulluk sınırının altında yaşıyor.

SAMSUN'UN TERME İLÇESİ BAFRACALI MAHALLESİ'NDE KÜRT MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNE YÖNELİK İRKCİ SALDIRI SONUCUNDA PERİHAN AKIN İSİMLİ İŞÇİ HAYATINI KAYBETMİŞTİ.

SAKARYA'DA ÇALIŞMAK İÇİN DİYARBAKIR'DAN GELEN ŞİRİN TOSUN 21 AĞUSTOS 2019'DA SİLAHLI SALDIRI SONUCUNDA YARALANDI VE DAHA SONRA EKİM AYINDA KALDIRILDIĞI HASTANEDE HAYATINI KAYBETTİ.

- ❖ Mevsimlik tarım işçilerinin 4857 sayılı Türk İş Kanunu dâhil olmak üzere hiçbir yasal güvencesi yoktur.
- ❖ Mevsimlik tarım işçiliğinde ölü doğumların oranı, ülke ortalamasından 5 kat daha fazladır.

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNİN İÇİNDE BULUNDUĞU ÇALIŞMA VE YAŞAM KOŞULLARINA İLİŞKİN HUKUK SİSTEMİ İÇİNDE HİÇBİR YASAL DÜZENLEME YOKTUR!

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLİĞİNDE ÇOCUK OLMAK

- ❖ Yaşam alanlarından çalıştıkları tarlalara çoğunlukla hane halkı biçiminde göç gerçekleştiği için çocuklar tarlalarda çalışmak zorunda kalmaktadır.
- ❖ ILO tahminlerine göre dünyada 5-14 yaş grubunda ekonomik olarak aktif 250 milyon çocuğun %30'u tarımda çalışmaktadır.
- ❖ 2006 yılında Türkiye'de uygulanan Çocuk İşgücü Araştırması bulgularına göre, 6-17 yaş arasında ekonomik açıdan aktif olan çocukların yüzde 41.1'i tarımda çalışmaktadır.
- ❖ 2012 yılında Türkiye'de 6 – 18 yaş arasında ekonomik faaliyette bulunan 893.000 çocuğun %44,68'i tarım sektöründe çalışıyor. Tarım sektöründe çalışan çocukların %46,24'ü ücretsiz aile işçisi olarak çalışıyor. Ücretsiz aile işçiliği, %92'lik oranla kayıt dışı istihdamın en fazla görüldüğü çalışma şeklidir.
- ❖ 2019 yılında Türkiye'de 6 – 17 yaş arasında ekonomik faaliyette bulunan 720.000 çocuğun % 30,8'i tarım sektöründe çalışmaktadır. Yaş grubuna göre incelendiğinde; 5-14 yaş grubunda çalışan çocukların %64,1 tarım sektöründe çalışmaktadır. Bu çocukların %34,3'ü eğitime devam etmiyor ve haftada 40 saatten fazla çalışıyor. (TÜİK, 2019)

“ MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNE YÖNELİK İSTATİSTİKİ VERİLER TUTULMADIĞI İÇİN YILLARA GÖRE DEĞİŞKENLİKLER İZLENEMEMEKTEDİR. ”

- ⚠ Mevsimlik tarım işçiliğinin içinde bulunduğu elverişsiz koşullardan en çok etkilenenler çocuklardır. Sağlıksız koşullar çocukların gelişimini olumsuz etkilerken meydana gelen kazalarda çocuklar yaralanmakta hatta ölmektedir.
- ⚠ Mevsimlik tarım göçünde çalışan çocuklar çoğu akranlarının aksine eğitimden mahrum kalmaktadır.
- ⚠ 1990'lı yıllarda Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde köy boşaltmalarının sonucu olarak mevsimlik tarım işçiliğinde çocuk emeğini ortaya çıkarmıştır.

“ 18 yaşını doldurmamış bireylerin çalışması ulusal ve uluslararası hukukta birçok şarta bağlıdır. Türkiye'de 15 yaşını doldurmamış çocukların çalıştırılması yasaktır. 14 yaşını dolduran çocukların zihinsen ve ahlaki gelişmelerine ve eğitimlerine engel olamayacak biçimde hafif işlerde çalıştırılabilir. Ancak bu yasa hiçbir alanda uygulanmadığı gibi mevsimlik tarım işçiliğinde de maalesef uygulanmamaktadır. ”

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

- ⚠ Bütün çocukların hiçbir ayırım gözetilmeksizin eğitim, sağlık ve gelişim olmak üzere tüm haklarının korunması ve geliştirilmesi devletin yükümlülükleri arasındadır.
- ⚠ Şanlıurfa Eğitim-Sen başkanı Mezopotamya Ajansına verdiği demeçte, Şanlıurfa'da yaklaşık 200 bin öğrencinin mevsimlik tarım işçisi olduğunu ifade etmiştir.
- ⚠ Büyüdüğü kültürün dışında çalışan çocuklar, sosyal dışlanmayı derin boyutlarda yaşayarak dezavantajlı grup haline gelmektedir.
- ⚠ Kalkınma Atölyesinin 2012'de yayımladığı araştırmaya 354 çocuk katılmış(Adana-Mersin, Ordu, Şanlıurfa ve Yozgat) buna göre;

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

1. Bu çocukların yüzde 50.6'sını kız, yüzde 49.4'unu oğlan çocuklar oluşturmaktadır.
2. Adana-Mersin ve Yozgat'ta kızların katılım yüzdeleri (yüzde 54.5) oğlan çocuklarından (yüzde 45.5) yüksekken, Şanlıurfa'da araştırmaya katılan oğlan çocuklarının oranı yüzde 57.3 ve kız çocuklarınınki yüzde 42.7'dir.
3. Çocukların hanelerindeki ortalama kişi sayısı 8.93'tür. Bu ortalama Adana-Mersin'de 9.04, Ordu'da 9.31, Şanlıurfa'da 8.35 ve Yozgat'ta 9.12'dir. Hane halkı büyüklüğü 4 kişi ile 28 kişi arasında değişmektedir.

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

4. Çocukların sürekli yaşadıkları iller arasında Adana (4 çocuk), Adıyaman (38 çocuk), Ankara (1 çocuk), Bitlis (1 çocuk), Diyarbakır (3 çocuk), Elazığ (1 çocuk), Gaziantep (18 çocuk), Malatya (1 çocuk), Şanlıurfa (272 çocuk), Şırnak (11 çocuk) ve Osmaniye (3 çocuk) yer almaktadır. Burada en çarpıcı bulgu 272 çocuğun yani tüm illerde araştırmaya katılan çocukların yaklaşık yüzde 77'sinin (354 çocuktan 272'si) Şanlıurfa merkezi ve ilçelerinden mevsimlik göçe katılıyor olmasıdır.

5. Araştırmaya katılan çocukların ana dilleri Türkçe; yüzde 7.4, Kürtçe; yüzde 69.1, Arapça; yüzde 14.9 ve Zazaca (Kırmanci); yüzde 3.2 olmak üzere dört grupta toplanmaktadır.

6. Mevsimlik tarım göçüne katılan ailelerin evlerinde ana dillerini konuştuklarını ve özellikle Kürt, Arap etnik gruplarına ait olduklarını yansıtmaktadır. "Yoksulluğun etnisite ile kesiştiği" savı yeni yoksulluğun önemli savlarından birini oluşturmaktadır. Araştırma bulguları bu savı destekler niteliktedir. Yeni yoksulluğun aktörleri etnik yoksul çocuklardır.

7. Barınma alanının yapısal özelliklerine göre yüzde 30.8'inin naylon ya da kamış çadırlarda, yüzde 47.2'sinin bez ya da branda çadırlarda barındıkları görülmektedir. Ev (yüzde 5.4), dam (yüzde 1.1), prefabrik konut (yüzde 0.3) ve diğer (yüzde 16.7) barınma biçimlerini oluşturmaktadır.

8. Araştırmaya katılan ve herhangi bir engeli bulunmayan

çocukların yüzde 52.2'si sık sık nezle, yüzde 59.9'u baş ağrısı, yüzde 44.5'i baş dönmesi, yüzde 48.7'si bel ağrısı yüzde 19.7'si sıtma, yüzde 18.5'i dizanteri gibi sağlık sorunları yaşadığını belirtmiştir.

9. Çocukların yüzde 56.9'u hastalandıkları zaman en iyi olasılıkla yakındaki aile sağlığı merkezlerinden yararlanmaktadır. Yüzde 38.8'i ise ildeki devlet hastanesine götürüldüklerini belirtmiştir.

10. Mevsimlik tarım göçüne katılan çocukların yüzde 35.6'sı düzenli aşı olduğunu belirtirken, yüzde 54'ü düzensiz aşı olduğunu ifade etmiştir (Tablo 8). Hiç aşı olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 9.3'tür.

11. Çocukların binde 3'ü dört, yüzde 1.8'i beş, yüzde 24.3'ü altı, yüzde 47.2'si yedi, yüzde 15.8'i sekiz, yüzde 8.2'si dokuz, yüzde 1.2'si on ve binde 9'u ise on bir yaşında okula kayıt ettirilmiştir.

12. Mevsimlik tarım göçüne katılan çocukların yaklaşık olarak yüzde 73'ü okula geç kayıt olmaktadır. 6-14 yaş grubundaki çocukların yüzde 3'ünün ilköğretime kayıtları bulunmamaktadır. Çocuklardan 334'ü (yüzde 94) 2010-2011 eğitim-öğretim yılında okula düzenli devam etmemiştir.

13. Çocukların yüzde 82.8'lik bir kısmı, 'okula neden devam edemediği' sorusuna "mevsimlik tarım göçü" cevabını vermiştir.

Not: Bu araştırmanın zaman ve mekân sınırlılığı genel olarak mevsimlik tarım işçilerinin bütününe kapsamamasına rağmen çocukların içinde buldukları koşullar hakkında ipuçları vermektedir.

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

Fotoğraf ve Bilgiler: Kalkınma Atölyesi

Eskişehir'de kuru soğan hasadında birim miktar ücretlendirme, kiraz hasadında yevmiye, haşlamalık mısırdaki ise bir işçi ekibini belirli miktarda hasadı yapma karşılığı yevmiye ücretlendirilmesi uygulanmaktadır. Kuru soğan hasat sürecine tarlada herhangi bir işi yapabilecek güçte olan bütün aile üyeleri katılmakta, bu nedenle çocukların çalışmaya katılımı 5-6 yaşına kadar inmektedir.

Fotoğraf ve Bilgiler: Kalkınma Atölyesi

Fındık hasadında günlük yevmiye, birim miktar üzerinden ücretlendirme ve yarıcılık/ortakçılık kullanılan ödeme biçimleridir. Yevmiye ödemesinde çalışan çocuklar genellikle 14 yaş ve üstü olurken, birim miktar ücret tipinde daha küçük yaşta çocukların çalıştığı görülmektedir. Yarıcılıkta ise aileler çocuk emeğinden mümkün olduğunca yararlanmaktadır. Mevsimlik gezici tarım işçisi ailelerin çocukları 7-8 yaşındayken bahçede çalışanlara su taşıyarak/vererek veya boş çuvalları taşıyarak başladıkları süreci, 9-10 yaşında yerden fındık toplama ile devam ettirilirler. Ayrıca küçük kardeşlere bakmak ve yıl boyunca ev işlerinde annelerine yardımcı olmak çocukların yaptıkları diğer işlerdir. 11-12 yaşlarına geldiklerinde çocuklar yetişkinlerin yaptıkları görevlerin aynısını yaparak aileleriyle birlikte fındık hasadına katılmış olurlar. Çocuklar 13-14 yaşında ise işçi olarak görülmektedirler.

Fotoğraf ve Bilgiler: Kalkınma Atölyesi

Tütün üretimi büyük oranda aile işletmeciliği şeklinde yapılmakta ve çocuklar erken yaşlarda aileleri ile tütün üretimine dahil olmaktadır. Tütün yaprağı kırma işlemleri gece ya da sabah çok erken saatlerde çalışmayı gerekli kıldığından, çocukların da gece çalışmasına katıldıkları görülmektedir.

Fotoğraf ve Bilgiler: Kalkınma Atölyesi

Türkiye'de pamuk üretiminin yüzde 40'ının gerçekleştiği Şanlıurfa hem pamuk üretiminde hem de pamuğun işlenmesinde giderek önem kazanan bir il konumundadır. Pamuk hasadında hem kabala ücret sistemi kapsamındaki hasat edilen ürünün birim miktar üzerinden hem de hasat edilen ürünün belirli bir oranı kadar belirlenen kürekçilik (yüzdecilik) ücretlendirmesi söz konusudur. Kabala/götürü ücret, hasat zamanı toplanan ürün miktarının, o ürün için belirlenmiş birim miktar bedelinin çarpılması ile elde edilir. Kürekçilik sisteminde ise bir yıl boyunca pamuk üretimindeki işlerin bütün emek süreçleri kürekçiye ait olup toplam ürünün yüzde 30'u işçilik karşılığı olarak verilmektedir. Her iki ödeme sisteminde çocuklar pamuk üretimine ücretsiz aile işçisi olarak dahil olmaktadır. Çocukların ücretsiz aile işçisi olarak üretime katılmaları durumunda hem çalışmaya başlama yaşları düşmekte hem de bu çocuklar daha kötü çalışma koşullarına maruz kalmaktadır.

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLİĞİNDE KADIN OLMAK

❖ TÜİK 2018 İşgücü Araştırmasına göre Tarımda çalışanların %42,5'ü kadın olup, kadın işçilerin %90'ı ücretsiz aile işçisi olarak görülmektedir.

“ **MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLİĞİ, TÜRKİYE KOŞULLARINDA NE KADAR EŞİTSİZ İSE MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLİĞİNDE KADIN EMEĞİ O KADAR EŞİTSİZDİR.** ”

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

❖ Mevsimlik tarımda tüm yoksulluk ve yoksunluk koşullarının ortasında ataerkil kültürün örf ve adetleri içinde kız çocuk olmak, kadın olmak, tarlada çalışmaktan tuvalet kullanmadan, banyo yapmaya, okula kaydolmaktan, eğitime devam etmeye, hamile olmaktan, doğurmaya, doğuramamaya oldukça zordur.

❖ Mevsimlik tarım işçiliğinde kadın olmak; bütün yoksulluk ve yoksunluk içinde deyim yerindeyse olmayan malzeme ile yemek yapmak, olmayan suyla çocukları yıkamak, olmayanla temizlik yapmaktır.

❖ Kadınlar, küçük çocuklarına yeterince zaman ayıramadıkları gibi aile içerisinde eğer bakıma muhtaç bebek veya çocuk varsa bunların bakımının kız çocukları ya da beraberlerinde getirdikleri yaşlılar (babaanne, anneanne) tarafından üstlenilmektedir.

KADINLARIN HEMCİNSLERİNİN MARUZ KALDIĞI YAŞAM KOŞULLARINA MARUZ KALMASI KADER DEĞİLDİR!

❖ Mevsimlik tarım işçiliğinde kadınlar hem erkeklerle birlikte tarlada çalışırken hem de çadırlarda yemekten, temizliğe, çocuk bakmaya kadar bütün işleri yapmaktadır.

❖ Mevsimlik tarım işçiliğinde kadınların çadır kentlerde ya da yaşadıkları yerlerde herhangi bir sosyal faaliyet alanları maalesef yoktur.

❖ Mevsimlik tarım işçiliğinde kadınlar kimi zaman çalışan bölgede yaşayan erkekler, kimi zaman da aynı alanda çalışan erkek işçiler tarafından her türlü şiddete maruz kalmaktadır.

❖ Mevsimlik tarım işçiliğinde çalışma süreleri günlük 10-11 saat iken kadınlar ev işleriyle birlikte günde ortalama 18 saat çalışmaktadır.

❖ Kadınlar tarlada erkeklerle aynı işi yapmalarına rağmen ataerkilliğin hegemonyasından kaynaklı olarak daha az ücret almaktadır.

❖ Hayata Destek Derneği'nin 2014 yılında yaptığı araştırmaya katılan 18 yaş üstü kadınların % 76,6'sı okuma yazma bilmemektedir.

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

COVID 19 SALGININDA MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLİĞİ

- ❖ Covid 19 salgınının bütün dünyaya yayılmasıyla birlikte virüsten en çok etkilenenlerin dezavantajlı emekçi kesim olduğu rahatlıkla görülmüştür.
- ❖ Covid 19 salgınına karşı başlatılan "Evde Kal" kampanyalarına çalışmak zorunda olan mevsimlik tarım işçileri mecburi olarak katılamamaktadır.

HERKES EVDE KALACAKSA MAHSULLERİ KİM TOPLAYACAK?

- ❖ Mevsimlik tarım işçileri her yıl Nisan ayı ile birlikte çalıştıkları illere seyahat etmektedir. AKP hükümetinin seyahatleri izne tabi tutması, başlangıçta mevsimlik tarım işçilerinin seyahat engeline takılmasına neden olmuştur.

“1992 YILINDAN BERİ ÇAY HASADI İÇİN GÜRCİSTAN'DAN GELEN YAKLAŞIK 40 BİN MEVSİMLİK TARIM İŞÇİSİ SINIRLARIN KAPALI OLMASIYLA, ÇAY HASADI YERLİ İŞÇİLERE KALDI.”

- ❖ İşçileri Bakanlığı tarafından 3 Nisan 2020 tarihinde alınan 20 yaş altı ve 65 yaş üstü vatandaşların sokağa çıkma yasağına dair tedbir kararına 5 Nisan 2020 tarihinde yayınlanan ek genelgeyle istisnalar eklenmiş;

- ❖ "Tarımsal üretimin sürekliliği açısından önemli bir fonksiyona sahip olan ve iller arasındaki planlama, seyahat ve konaklama koşulları... düzenlenen mevsimlik tarım işçileri... sokağa çıkış yasağından muaf tutulacak"
- ❖ 8 Nisan 2020 tarihinde ise Isparta Valiliği;
- ❖ "Mevsimlik tarım işçilerinin ailelerinde bulunan 20 yaş altı çocuklarda ikamet ettikleri yer ile çalıştıkları yer arasında aileleri ile birlikte seyahat etmeleri halinde sokağa çıkma yasağından muaf tutulmasına"
- ❖ Çorum, Şanlıurfa gibi pek çok kentteki valilikler mevsimlik tarım işçilerinin seyahat ve sokağa çıkma yasaklarından muaf olduğunu ifade eden genelgeler yayımlamıştır.

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ COVID 19 VİRÜSÜ İLE KÖTÜ YAŞAM KOŞULLARI ARASINDA TERCİH YAPMAYA MECBUR BIRAKILMAKTADIR!

- ❖ Tarım ve Orman Bakanlığı, mevsimlik tarım işçilerinin covid 19 salgınına karşı gerekli hijyenik ve sosyal mesafeye uyulması konusunda açıklamalar yapmıştır. Fakat sosyal mesafe olsun veya olmasın mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve çalışma koşulları hâlihazırda oldukça kötü durumdadır.
- ❖ İnsanların maske, test ve dezenfekte ihtiyaçlarını karşılamayan AKP hükümeti mevsimlik tarım işçileri için bu ihtiyaçlarını karşılamayacağı ortadadır.

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİYLE BİRLİKTEDİR!

Hakların Demokratik Partisi olarak eşitlik olmazsa olmaz ilkelerimizden birisidir. Tarımda mevsimlik işçilerin emek yoğunluğunun görünmez olduğu üretim koşullarını kabul etmenin parti ilkelerimiz açısından hiçbir dayanağı yoktur. Türkiye tarım sektöründeki sermaye birikiminin oluşmasında ciddi anlamda emeği olan mevsimlik tarım işçilerinin haklarının hiçbir yasal düzenlemeyle güvence altına alınmaması bir çelişki olarak eşitsizliğin göstergesidir. Mevsimlik tarım işçilerinin her sene sadece trafik kazalarıyla gündeme gelmesi insan hakları açısından

elle tutulur hiçbir tarafı yoktur. Hakların Demokratik Partisi olarak bu zamana kadar emekçilerin yanında olduğumuzu bundan sonra da her koşulda emekçilerin, mevsimlik tarım işçilerinin yanında olduğumuzu ifade ediyoruz. Bu temelde mevsimlik tarım işçilerinin ulaşımdan sağlığa, barınmadan eğitime, toplumsal cinsiyet eşitliğinden çocukların yaşam hakkına kadar bütün hakların gerçekleştirilmesi için mücadele etmekten vazgeçmeyeceğiz. Mevsimlik tarım işçilerinin yaşanabilir koşullarda çalışması için önerilerimiz şunlardır;

1. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Türkiye’de mevsimlik tarım işçilerinin sayısı, illere göre haritası başta olmak üzere haklarında bilgiler derlenmelidir.
2. Mevsimlik tarım işçilerinin karşı sağlıklı koşullarda tarlaya gidebilmesi ve üretim yapabilmesi için ulaşımdan, konaklamaya, eğitimden sağlığa her türlü koşullar oluşturulmalıdır.
3. Mevsimlik tarım işçilerinin göç ettiği zamanlarda çalışma alanlarına her türlü hijyenik seyahat koşullarında ulaşması için seyahat izinleri verilmeli ve iller arasında koordinasyonu sağlayacak komisyonlar kurulmalıdır.
4. Tarımda kadın emeğinin görünür kılınması için kadın tarım emekçilerine sosyal ve yasal güvence sağlanmalıdır.
5. Kadın işçilerin çalışma ilişkisinden kaynaklı birincil hakları olan ücret hakkı eşit şekilde verilmelidir.
6. Kadın emekçilerinin çalışma alanlarında şiddet görmesinin önüne geçmek için her türlü yasal düzenleme ve mekanizmalar kurulmalıdır.
7. Kadınların tarla dışındaki ev işlerindeki çalışma saatleri

- dikkate alınarak erkek işçilerle eşit şekilde düzenlenmelidir.
8. Mevsimlik tarım işçisi olan Kürtlerin ve Arapların her türlü ayrımcılığa maruz kalması önlenmelidir.
9. 15 yaşından küçük çocukların çalışmasının önüne geçilmeli çocukların eğitime devam etmesi için her türlü koşullar oluşturulmalıdır.
10. Mevsimlik tarım işçilerine üretim süreçlerinde her türlü sağlık denetim ve kontrolünü sağlayacak sağlık ekipleri kurulmalıdır.
11. Mevsimlik tarım işçilerinin seyahatlerinde kullanılan araçlar denetlenmeli ve trafik kazalarının önüne geçmek için her türlü önlem alınmalıdır.
12. Mevsimlik tarım işçilerinin ücretleri ulusal ve uluslararası sendika ve kuruluşların belirlediği düzeyde olmalıdır.
13. Mevsimlik tarım işçilerinin hepsi SSK güvencesi altına alınarak hem tarımda kayıt dışı istihdamın önüne geçmek hem de genç işsizleri çiftçiliğe teşvik edecek düzenlemeler yapılmalıdır.

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

COVID 19 SALGINI DOLAYISIYLA ÇALIŞMAK ZORUNDA OLAN MEVSİMLİK İŞÇİLERİN KOŞULLARININ DÜZENLENMESİ ZORUNLUDUR.

1. Covid 19 salgını dolayısıyla Mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve seyahatlerinde artacak maliyetler devlet tarafından karşılanmalıdır.
2. Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı mekânlar covid 19 salgını bulaşıklığını engel olacak biçimde inşa edilmelidir.
3. Mevsimlik tarım işçilerinin arz ve taleplerinin karşılanması için kurumsal mekanizmalar kurulmalıdır.
4. Mevsimlik tarım işçilerinin çalıştıkları tarlalar ve yaşadıkları yer arasında seyahat izinleri başta olmak üzere sağlıklı şekilde seyahat sürecini yürütecek il koordinasyonları oluşturulmalıdır.
5. Mevsimlik tarım işçilerinin 20 yaş altı ve 65 yaş üstü kişilerin sokağa çıkma yasağı ile ilgili kuralların belirlenmesi için her türlü kolaylık sağlanmalıdır.

6. Mevsimlik tarım işçilerinin tarlada çalışırken sosyal mesafe olmak üzere maske, hijyenik malzeme sağlanmalı işçilere yönelik düzenli olarak covid 19 testi yapılmalıdır.

Fotoğraf: Ali Osman Abalı

HDP Genel Merkez
Adres: Barbaros Mah. Büklüm Cad. No: 117 06680
Çankaya/Ankara

@HDPgenelmerkezi

www.hdp.org.tr

HALKLARIN
DEMOKRATİK
PARTİSİ